

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ – Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΛΙΟ Ε': Η ΗΓΕΜΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (479-431 π.Χ.)

1. Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΔΗΛΟΥ – Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ (σελ. 69-70)

Η οργάνωση της Συμμαχίας

- ❖ Μετά τη νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών οι πόλεις του Αιγαίου και της Ιωνίας φοβούνται την περσική απειλή και ζητούν προστασία από τη Σπάρτη και την Αθήνα.
- ❖ Τελικά συνάπτουν Συμμαχία με την Αθήνα το 478 π.Χ. Έδρα της είναι το νησί της Δήλου. Γι' αυτό ονομάζεται και Συμμαχία της Δήλου.
- ❖ Μέσα στη Συμμαχία η Αθήνα είναι η ισχυρότερη δύναμη. Όλοι οι σύμμαχοι συνεισφέρουν είτε με πλοία και στρατό είτε με φόρους.
- ❖ Δέκα Αθηναίοι, οι Ελληνοταμίες, συγκέντρωναν τα χρήματα της Συμμαχίας στο κοινό ταμείο της που βρισκόταν στη Δήλο.
- ❖ Η Αθήνα σχεδίαζε τις πολεμικές επιχειρήσεις, αλλά οι συμμαχικές πόλεις ήταν αυτόνομες.

Ο Κίμων ενδυναμώνει τη Συμμαχία

- ❖ Ο γιος του Μιλτιάδη, ο Κίμων, κυριαρχεί στα πολιτικά πράγματα της Αθήνας και θέτει τρεις στόχους: α) τη διεύρυνση της Συμμαχίας της Δήλου, β) τη συνέχιση του πολέμου κατά των Περσών, και γ) τις φιλικές σχέσεις με τη Σπάρτη.
- ❖ Οι συμμαχικές πόλεις νικούν τους Πέρσες στη μάχη στον Ευρυμέδοντα ποταμό (467 π.Χ.) [Η. Ιεία] και η Συμμαχία της Δήλου κυριαρχεί πλέον στο Αιγαίο.
- ❖ Κάποιες συμμαχικές πόλεις, όμως, αρχίζουν για αντιδρούν λόγω της αλαζονικής συμπεριφοράς των Αθηναίων.
- ❖ Ο Κίμων κατατίνγει τις εξεγέρσεις και δείχνει ότι καμιά πόλη δεν μπορεί να αποχωρήσει από τη Συμμαχία χωρίς τη θέληση των Αθηναίων.

Η Συμμαχία όργανο της αθηναϊκής επέκτασης

- ❖ Οι πόλεις της Συμμαχίας με τον καιρό χάνουν την αυτονομία τους και η Συμμαχία έχει μετατραπεί σε όργανο επιβολής της αθηναϊκής ηγεμονίας.
- ❖ Το συμμαχικό ταμείο μεταφέρεται από τη Δήλο στην Αθήνα, οι σύμμαχοι δεν συνεδριάζουν πια και οι αποφάσεις λαμβάνονται μόνο από την Αθήνα, η οποία ορίζει αυθαίρετα και τον φόρο των Συμμάχων.
- ❖ Με την Ειρήνη του Καλλία, που υπογράφεται το 449 π.Χ., τελειώνουν οι ελληνοπερσικοί πόλεμοι, αφού οι Πέρσες αναγνωρίζουν την αυτονομία των ελληνικών πόλεων του Αιγαίου και της Ιωνίας. Έτσι η Συμμαχία δεν έχει πια λόγο ύπαρξης.
- ❖ Οι Αθηναίοι, όμως, την συντηρούν για να μην χάσουν την ηγεμονική τους θέση.
- ❖ Αποδεικνύεται έτσι ότι η απόκρουση της περσικής απειλής ήταν απλά μια πρόφαση για τη δημιουργία της Συμμαχίας της Δήλου. Η πραγματική αιτία ήταν η επιθυμία των Αθηναίων να επιβληθούν στις υπόλοιπες ελληνικές πόλεις.